

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/364/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114218510
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114218510.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Kubániho 16, proti žalovanému: A. Q., bytom N. nad H., ul. N. XXX/XX, za účasti Občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962, (do 30.06.2016 v procesnom postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaného), právne zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom v Bratislave, ul. Zámocká 36, o zaplatenie 2.570,22 eur s príslušenstvom a zaplatenie zmluvnej pokuty, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 4. februára 2016 č.k. 17C/223/2014- 42 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti - vo výroku III. ktorým rozhodol o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.
- III. Občianskemu združeniu Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962 **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol výrokom I. tak, že žalobu zamietol, výrokom II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal a výrokom III. zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy konania vo výške 480,45 eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 2.570,22 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 1,9 % ročne a zmluvnej pokuty vo výške 0,04 % denne zo súm v návrhu bližšie špecifikovaných a náhrady trov konania dôvodiac, že so žalovaným dňa 14.12.2010 uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere pod č. 8400031792, na základe ktorej žalovanému poskytol úver vo výške 1.500,-, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 42 pravidelných mesačných splátkach vo výške 80,37 eur. Poskytol žalovanému tiež revolving dňa 31.12.2012 vo výške 1.928,88 eur, ktorý sa tento zaviazal splatiť v 24 mesačných splátkach vo výške 80,37 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania pri tretej splátke. Žalobca zosplatnil úver oznámením, doručeným žalovanému dňa 14.10.2013. Do uplatnenia práva žalobcom podľa § 565 Občianskeho zákonníka, mu zaplatil žalovaný len sumu 2.734,20 eur. K strate výhody splátok došlo dňa 30.10.2013, kedy bol žalovaný povinný uhradiť neuhradené splátky úveru v sume 2.570,22 eur. Zmluvnú pokutu si uplatňoval podľa článku 14 ods.14.1 zmluvy vo výške 0,65 % denne.

3. Podaním zo dňa 16.09.2014 vstúpilo do konania Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov v procesnom postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, ktorá skutočnosť bola oznámená tak žalobcovi, ako aj žalovanému. Proti jeho vstupu do konania ani jeden z nich nenamietal. Dňa 05.12.2014 bolo súdu doručené zo strany vedľajšieho účastníka, písomné vyjadrenie k návrhu, ktorým namietal neplatnosť jednotlivých konkrétnych ustanovení zmluvy, neprijateľnosť inkorporačnej doložky, ktoré dojednania boli uvedené netransparentne menším písmom, ako zmluvné podmienky predstavujúce iné zložky zmluvy. Súdy už judikovali netransparentnú inkorporačnú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, v dôsledku čoho doložka nemohla prívodiť viazanosť zmluvnými podmienkami. Namietal tiež výšku ročnej úrokovej sadzby revolvingu prevyšujúcej 30 %, priečiacej sa dobrým mravom. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR sp.zn. 1MCdo 1/2009. Dohodu o výške úroku za úver považoval za neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve absentujú zákonné náležitosti. Žalovaný zaplatil spolu sumu 2.734,20 eur, uplatnený nárok je teda neopodstatnený. Zmluvná pokuta je dohodnutá neplatne s účinkami ex tunc, pretože je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods.4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, ide o podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná. Žalobu žiadal v celom rozsahu zamietnuť.

4. Žalovaný nevyužil svoje zákonné právo vyjadriť sa k podanej žalobe.

5. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), § 4 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. g), i), j), k) a § 4 ods. 3 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, s odkazom na ktoré žalobu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena vo vzťahu k platnému uzatvoreniu žalobcom tvrdenej zmluvy o revolvingu so žalovaným, ako aj nesplnenia povinnosti žalovaného vrátiť poskytnutý spotrebiteľský úver.

6. O trovách konania okresný súd rozhodol aplikujúc ust. § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže mu nevznikli. Na jeho podporu v konaní vystupoval vedľajší účastník, ktorý má v dôsledku plného úspechu žalovaného v spore právo na náhradu trov konania, ktorého vzniknuté trovy považoval súd za účelne vynaložené a tieto mu v celkovej výške 480,45 eur priznal, na náhradu ktorých zaviazal žalobcu. V súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka tiež riešil, či právne zastúpenie vedľajšieho účastníka, ktorý je združením na ochranu spotrebiteľa, je účelné. Uviedol, že podstatou existencie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného je ochrana práv spotrebiteľov. Jeho kvalifikované právne zastupovanie nie je možné chápať ako účelné. Je samozrejmé, že relevantnú, skutočnú ochranu práv spotrebiteľov môže poskytovať len odborne vzdelaný personál, znalý všeobecne záväzných právnych predpisov a judikatúry súdov. V danom konkrétnom prípade vedľajší účastník splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta. Vedľajší účastník vstúpil do konania síce z vlastného podnetu, ale doručil kvalifikované vyjadrenie k návrhu zo dňa 04.12.2014 a tiež sa jeho právny zástupca zúčastnil pojednávania. Ak by sa vedľajší účastník nenechal zastúpiť advokátom je zrejmé, že pri takom počte súdnych konaní, ktorých sa zúčastňuje (túto skutočnosť súd zistil zo svojej činnosti), by nebolo objektívne možné, aby bol prítomný na každom (aj dotknutom) pojednávaní. Vedľajší účastník si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia riadne a včas, ktoré pozostávajú z odmeny za tri úkony právnej služby a to: príprava a prevzatie zastúpenia zo dňa 02.09.2014, písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej - vyjadrenie zo dňa 04.12.2014, účasť na pojednávaní dňa 04.02.2016, náhrady za stratu času a z náhrady cestovných výdavkov. Za každý z vyššie uvedených úkonov právnej služby patrí právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka podľa § 10 ods.1, § 13a ods.1 písm. a/, c/, d/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhláška“, odmena vo výške 101,25 eur. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby súd určil podľa § 10 ods.1 vyhlášky vychádzajúc z tarifnej hodnoty vo výške 2.570,22 eur. Ku každému z týchto úkonov mu priznal podľa § 16 ods.3 vyhlášky aj režijný paušál - náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu pre príslušný rok, v ktorom bol úkon právnej služby poskytnutý. Výpočtový základ v roku 2014 bol vo výške 804,- eur a v roku 2016 vo výške 858,- eur. Celkovú výšku odmeny spolu s režijnými paušálmi súd určil v sume 328,41 eur. Právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka, ktorý je advokátom so sídlom v Bratislave, patrí aj náhrada za stratu času podľa § 17 ods.1 vyhlášky vo výške jednej šesťdesiatiny príslušného výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu za úkony, ktoré vykonal v mieste, ktoré nie je jeho sídlom, teda v prípade, že ich vykonal v Trenčíne a nie v Bratislave

(ide o prípad právneho zastúpenia na pojednávaní). Cesta na toto pojednávanie vrátane cesty späť trvala osem začatých polhodín. Celkovú výšku náhrady za stratu času strávený cestou na pojednávanie a späť súd určil v sume 85,80 eur (6 x 14,30 eur). V rámci náhrady trov právneho zastúpenia súd priznal vedľajšiemu účastníkovi aj náhradu cestovných výdavkov v súvislosti s účasťou jeho právneho zástupcu na pojednávaní. Právny zástupca vedľajšieho účastníka použil na dopravu motorové vozidlo zn. JEEP Grand Cherokee s ev. č. BL986KU s kombinovanou spotrebou 7,5 litra nafty na 100 km jazdy. Vzdialenosť medzi sídlom právneho zástupcu vedľajšieho účastníka a sídlom súdu je približne 130 km. Priemerná cena 1 litra nafty podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 5. týždni 2016 (01.02.2016 - 07.02.2016) vo výške 0,957 eura. Základná náhrada za použitie vlastného osobného cestného motorového vozidla je stanovená podľa Opatrenia Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny č. 632/2008 Z.z. vo výške 0,183 eura za 1 km jazdy. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka tak vznikli cestovné výdavky na cestu na uvedené pojednávanie v celkovej výške 66,24 eur (18,66 eur + 47,58 eur). Celkovú výšku trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka súd určil v sume 480,45 eur.

7. Proti tomuto rozsudku v časti, ktorou súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka (výrok III.), v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zmenu, v zmysle ktorej by vedľajšiemu účastníkovi nárok na náhradu trov konania priznaný nebol.

8. Uvádza, že uplatňuje dôvody na odvolanie, uvedené v ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojitosti s § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP (existencia väd spočívajúcich v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom a v nesprávnom právnom posúdení veci za súčasného nedostatočného zistenia skutkového stavu), a tiež v ust. § 205 ods. 2 písm. d) a písm. f) OSP (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia) namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie o účelnosti trov vzniknutých na strane vedľajšieho účastníka, keďže z obsahu rozhodnutia vyplýva, že súd posudzoval nárok ex offa (§ 5b Zákona č. 250/2007 Z. z.), teda písomné vyjadrenie vedľajšieho účastníka nebolo dôvodom zamietajúceho rozhodnutia, či postupu súdu, v súvislosti s čím poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27.02.2015, č. k. 5Co/958/2014. Povinnosť súdu riadne skúmať otázku účelnosti vzniknutých trov pri paušálnych vstupoch vedľajších účastníkov do konaní potvrdzuje aj rozhodnutie KS Banská Bystrica, sp. zn. 17Co/91/2012. V konečnom dôsledku, podľa jeho názoru súd prvej inštancie nemohol v konaní s Občianskym združením Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov konať v postavení vedľajšieho účastníka, keďže toto združenie nie je zapísané v zozname združení vedenom Ministerstvom hospodárstva SR, a tiež nebolo preukázané, že predmetom jeho činnosti je spotrebiteľská ochrana.

9. Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov (pôvodný vedľajší účastník vystupujúci v konaní na strane žalovaného) vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhovalo rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ako vecne správny potvrdiť. Trovy, ktoré mu v konaní vznikli, považovalo za účelné, vynaložené na ochranu práv žalovaného, ako spotrebiteľa. Poukázalo na to, že tak na pojednávaní, ako aj vo svojom písomnom vyjadrení z jeho strany boli namietané konkrétne nedostatky zmluvných dojednaní, nedostatky obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj neplatnosť dohody o výške úrokov a ďalšej odmeny za poskytnutie úveru pre ich rozpor s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, akcentujúc, že napriek skutočnosti, že tieto sú súdmi hodnotené ako neprijateľné zmluvné podmienky, žalobca tieto naďalej v zmluvách so spotrebiteľmi uvádza a na celom území SR opakovane nároky z nich uplatňuje. Ich posúdenie a hodnotenie z hľadiska vyváženosti práv a povinností účastníkov zmluvného vzťahu je potrebné vždy skúmať a keďže je vecou úvahy súdu, k akým výsledkom dospeje, je aj opodstatnené, aby vedľajší účastník na tieto stále poukazoval a tieto namietal, v súvislosti s čím vzniknuté mu trovy, nemôžu byť neúčelné. Poukázalo tiež na to, že v prípade, ak by jeho námietky neboli opodstatnené (súdom akceptované), vedľajší účastník vzniknuté mu trovy znáša sám a pokiaľ strana, ktorú v konaní podporuje je úspešná, je súčasťou rizika žalobcu, že tieto trovy potom musí znášať, čo je spravidla dôsledkom toho, že tento uplatňuje premlčanú pohľadávku, či nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalobca samotný využil zákonné právo na zastúpenie advokátom, tak toto právo nemožno upierať ani vedľajšiemu účastníkovi. Účasť právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na nariadenom pojednávaní, jasne preukazuje konkrétnu znalosť veci a účelnú obranu žalovaného. Nemožno ho sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada vzniknutých mu nákladov, zodpovedajúca výške odmeny advokáta s odôvodnením, že sa mohol v konaní brániť sám. V súvislosti s účelnosťou trov vzniknutých mu z titulu právneho zastúpenia poukázal na nález Ústavného súdu SR z 15. októbra 2013, sp. zn. III. ÚS 457/2014-27. Opodstatnenosť trov právneho

zastúpenia vedľajšieho účastníka potvrdzuje existujúca judikatúra súdov. Ustanovenie § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, teda má aj rovnaké právo na zastúpenie. Trovy konania vynaložené stranou v spore, čo platí aj pre vedľajšieho účastníka, musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. V súvislosti s písomným vyjadrením k podanému odvolaniu, uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za písomné vyjadrenie k odvolaniu 1 úkon á 50,63 eur + 1x pauš. náhrada á 8,58 eur, spolu 59,21 eur.

10. Žalovaný nevyužil svoje zákonné právo vyjadriť sa k podanému odvolaniu.

11. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

12. V zmysle intertemporálnej úpravy uvedenej v ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

13. Vzhľadom na citovanú intertemporálnu úpravu, ktorá znamená okamžitú aplikovateľnosť predpisu, krajský súd ako súd odvolací, prejednal odvolanie strany sporu podľa CSP, jeho ustanovení uvedených v § 355 a nasl..

14. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

16. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

17. V zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

18. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky, a podľa písm. b) ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

19. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

21. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) vec preskúmal podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti - vo výroku III., ktorým rozhodol o náhrade trov konania pôvodného vedľajšieho účastníka, je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

22. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho zvyšných častiach (vo výrokoch I. a II.) nepreskúmal, keďže tieto suspenzívnym účinkom odvolania dotknuté neboli (§ 367 CSP).

23. V preskúmvanej veci podal žalobca odvolanie ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. O jeho odvolaní rozhodoval odvolací súd už po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku v súlade s § 470 ods. 2 CSP podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, zostali zachované.

24. Žalobca uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod, ktorým mala byť existencia vady konania spočívajúca v odňatí mu možnosti konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a) v spojitosti s ust. § 221 ods. 1 písm. f) OSP - teraz § 365 ods. 1 písm. a), b) CSP).

25. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil existenciu namietanej vady (ktorú však žalobca skutkovo nevymedzil), ani žiadnych iných väd, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prieskumom nebol zistený nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý by znemožnil stranám sporu uskutočniť ich procesné práva s následkom porušenia práva na spravodlivý proces.

26. Žalobca tiež uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom skutkovom a právnom závere (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP - teraz § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP).

27. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 132 OSP (teraz § 191 CSP). Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

28. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie.

29. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

30. Žalobca v odvolaní namietal nesprávny skutkový a právny záver okresného súdu v otázke posudzovania nároku v konaní vystupujúceho občianskeho združenia (vedľajšieho účastníka na strane žalovaného) na náhradu trov, ktoré mu v konaní vznikli, tiež jeho spôsobilosť pre jeho procesné postavenie z hľadiska nepreukázania predmetu jeho činnosti.

31. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil okresný súd, ako aj s jeho právnym posúdením. Len na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí okresného súdu a s prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti:

32. Z obsahu spisu vyplýva, že po podaní návrhu na začatie konania (11.8.2014) oznámilo vstup do konania Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov v postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaného (22.09.2014), ktorý potom, ako mu súd doručil kópiu návrhu s prílohami, podaním zo dňa 04.12.2014 namietal konkrétne nedostatky zmluvy o úvere, nedostatok jej obligatórnych náležitostí, tiež neplatnosť zmluvnej pokuty, čo v konečnom dôsledku viedlo k zamietnutiu nároku žalobcu.

33. Žalobca v odvolaní namietal, že uplatnená náhrada trov konania vedľajšieho účastníka, predstavuje neúčelné náklady za právne služby s poukazom na to, že samotnému súdu prináležalo podrobiť zmluvu ex offo súdnej kontrole z hľadiska toho, či nezaväzuje spotrebiteľa na nedovolené plnenie. Uvedené námietky nemožno akceptovať.

34. V zmysle predchádzajúceho procesného kódexu (ust. § 93 ods. 2 OSP platného a účinného do 30.6.2016) bolo možné, aby sa ako vedľajší účastník popri žalobcovi, alebo žalovanom zúčastnila občianskeho súdneho konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. S účinnosťou od 15. októbra 2008 zákon zaviedol druhú skupinu subjektov, ktoré mohli vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. K tejto tzv. druhej skupine subjektov vedľajšieho účastníctva, na rozdiel od prvej skupiny vedľajšieho účastníctva, v ktorej muselo ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúmal. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dával v čase vstupu takéhoto subjektu do konania samotný zákon, pričom podľa ust. § 93 ods. 4 veta prvá OSP v konaní mal vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

35. Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov vstúpilo do konania za vyššie uvedenej predchádzajúcej právnej úpravy. I keď v dôsledku nového procesného kódexu (§ 82 CSP) došlo k zmene právnej úpravy, v zmysle ktorej bol inštitút vedľajšieho účastníka nahradený novým právnym inštitútom „intervenienta“ (osoba ktorá má právny záujem na výsledku konania), čím sa odstránila úprava v zmysle ktorej, v postavení vedľajšieho účastníka mohla byť aj právnická osoba, predmetom činnosti ktorej bola ochrana práv podľa osobitného predpisu), vychádzajúc z ust. § 470 ods. 2 CSP (zachovanie právnych účinkov úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti CSP) účinky vstupu pôvodného vedľajšieho účastníka, keďže tento vstúpil do konania do 30.6.2016, zostali zachované.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (predtým § 142 ods. 1 OSP).

37. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním, alebo bránením práva.

38. Náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu. Zmyslom zásady úspechu, ktorú dôvodne uplatnil okresný súd aj v tomto prípade (aplikovaním v čase jeho rozhodovania správneho ust. § 142 ods. 1 OSP), je priznanie úspešnej strane náhrady trov konania, ktorými sú odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré jej vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním, alebo bránením práva. Za takúto stranu sporu bolo potrebné s ohľadom na zamietnutie žaloby nepochybne považovať žalovaného a rovnako aj pôvodného vedľajšieho účastníka vystupujúceho v konaní na jej strane v zmysle predchádzajúcej právnej úpravy uvedenej v OSP.

39. Vychádzajúc z Článku 37 odseku 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, teda aj pôvodný vedľajší účastník vzhľadom na jeho v tom čase identické procesné práva a povinnosti ako strany sporu), mal a má zaručenú právnym poriadkom možnosť právnej pomoci a pokiaľ využil svoje právo na právne zastúpenie v tomto konaní, bolo potrebné posúdiť účelnosť poskytnutej právnej služby advokátom a výšku odmeny podľa Vyhl. č. 655/2004 Z.z., so splnením ktorého zákonného predpokladu sa okresný súd dostatočne a v celom rozsahu správne vysporiadal a ním priznané trovy aj odvolací súd považuje účelné a správne čo do ich výšky aj špecifikácie priznané.

40. Žalobcom namietanú (ne)účelnosť trov je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné posudzovať predovšetkým vo väzbe na výsledok sporového konania, v ktorom žalovaný aj v nadväznosti na intervenciu pôvodného vedľajšieho účastníka (jeho aktívne bránenie práv žalovaného či už prostredníctvom jeho právneho zástupcu na pojednávaní, či kvalifikovaného písomného vyjadrenia k žalobe obsahujúceho konkrétne skutkové a právne námietky spochybňujúce uplatnený nárok) dosiahol zamietnutie žaloby v plnom rozsahu. Tak predchádzajúci, ani súčasný procesný kódex vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby strana sporu odborne spôsobilá hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohla dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu jej nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastúpením. To sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť právneho zastúpenia podľa pôvodnej právnej úpravy (OSP) do konania vstúpeného občianskeho združenia, ktorému táto právna úprava priznávala postavenie vedľajšieho účastníka, z čoho mu vyplývali v zmysle ust. § 93 ods. 4 OSP rovnaké práva a povinnosti ako strane sporu (účastníkovi).

41. Je pravdou, že ustanovenie § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/>> o ochrane spotrebiteľa a o zmene Zákona SNR č. 372/1990 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/372/>> Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. mája 2014 zahŕňa povinnosť súdu ex offa (z tzv. úradnej povinnosti) preskúmať a prihliadať na všetky neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, čo je nepochybne reakciou zákonodarcu na to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, pričom rovnaký cieľ mala aj v danom období platná právna úprava vedľajšieho účastníctva. Uvedené posilnenie ochrany práv spotrebiteľa však automaticky nepredpokladá, či neznamena, že samotný žalovaný, či subjekt legitímne na jeho podporu v konaní vystupujúci, nebude pokiaľ možno čo najkvalifikovanejšie (teda aj prostredníctvom odborného zastúpenia v konaní) uplatňovať prostriedky procesnej obrany, teda aj vznášať hmotnoprávne námietky proti nezákonnému nároku. Pasivitu v tomto smere, v podobe „ ponechania“ obrany spotrebiteľa v rámci ex offa kontroly výlučne na súd, by nebolo súladným ani s Čl. 6 ods. 1 Základných princípov CSP (predtým obdobne Základné ustanovenia OSP), v zmysle ktorého majú strany sporu v konaní rovnaké postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky

procesného útoku a procesnej obrany, o to viac, ak to povaha veci vyžaduje pre zvýšenú ochranu sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán. Z uvedeného prirodzeným a logickým výkladom vo vzťahu k problematike účelnosti trov právneho zastúpenia pôvodného vedľajšieho účastníka kontinuálne podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že zvýšená ochrana prostredníctvom ex offo súdnej kontroly (ne)prijateľnosti zmluvných podmienok nemôže opodstatnene viesť k záveru, že využitím práva uplatnenia prostriedkov procesnej obrany na ochranu žalovaného proti nezákonnému nároku, prináležiaceho v danom období tiež pôvodnému vedľajšiemu účastníkovi, realizovaného prostredníctvom zvoleného kvalifikovaného zástupcu, by malo za následok vznik neúčelných trov, pretože by išlo o sankcionovanie tohto subjektu za to, že vyvíjal činnosť, pre ktorú inštitút vedľajšieho účastníctva bol zavedený. Využitie možnosti kvalifikovaného zastúpenia v konaní, nemôže byť hodnotené ako samoučelné vytváranie trov, pretože náhrada týchto postihuje tú stranu sporu, ktorá je neúspešnou a ktorá mala zväziť, či nenárokuje v konaní zákonom nedovolené, či premĺčané plnenie (kedy reálne nemohol žalobca úspech očakávať, pokiaľ sa „nespoliehal“ na nízke právne povedomie priemerného spotrebiteľa), navyše majúce pôvod v zmluvných podmienkach, ktoré boli súdmi v obdobných veciach judikované ako neprijateľné. Týmto spôsobom by sa poskytovala v rozpore s Čl. 5 Základných princípov CSP právna ochrana subjektu, ktorý takto zjavne zneužíva právo, keď naďalej uplatňuje nároky majúce pôvod v neprijateľných, teda svojim významom podobných zakázaných zmluvných podmienkach. Ďalší zákaz ich používania v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto a je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude túto právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi. Napriek tomu, že žalobca tieto zásady nerešpektuje, dožaduje sa „ochrany“ v podobe negovania sankčnej funkcie, ktorú inštitút náhrady trov konania nepochybne plní a ktorá má zabezpečiť ochranu pred podávaním zjavne šikanózných žalôb. Je potrebné si uvedomiť, že pokiaľ by žalobca vyššie uvedené princípy rešpektoval, v postavení neúspešnej strany sporu by sa nebol ocitol a náhrada trov konania by ho nebola zaťažovala. Často vznášané námietky dodávateľov v obdobných sporoch o paušálnych vstupoch takýchto združení v postavení vedľajšieho účastníka do konania s cieľom zisku v podobe náhrady trov právneho zastúpenia sú absurdnými, pretože to boli práve paušálne hromadne podávané žaloby dodávateľov (tiež žalobcu) predmetom ktorých bolo uplatňovanie nedovoleného, či premĺčaného plnenia voči zjavne slabšej strane spotrebiteľov, ktorého následkom s cieľom týmto subjektom poskytnúť potrebnú ochranu, bolo práve zavedenie inštitútu vedľajšieho účastníctva v konaní na strane žalovaných spotrebiteľov.

42. Nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného by tak znamenalo porušenie princípu „rovnosti zbraní“ v občianskom súdnom konaní. Pokiaľ je prípustné, aby samotný žalobca bol právne zastúpený v konaní a v prípade jeho úspechu mu bola priznaná náhrada trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, mohol si aj pôvodný vedľajší účastník na strane žalovaného zvoliť právneho zástupcu, ktorý ho v konaní zastupoval a ktorému pri splnení zákonných predpokladov rovnako prislúcha právo na náhradu trov právneho zastúpenia, pokiaľ by neexistovali okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré však v preskúmvanej veci odvolacím súdom zistené neboli. Pokiaľ všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní spravodlivú a účinnú ochranu ohrozených, alebo porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty (čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP), uvedený cieľ je vo vzťahu k náhrade trov konania úspešnej strany (aj pôvodného vedľajšieho účastníka) možné dosiahnuť len tak, že tejto bude priznaná taká náhrada trov právneho zastúpenia, aká zodpovedá účelne vynaloženým úkonom zo strany právneho zástupcu úspešnej strany a ich právnej náročnosti, ktoré aspekty bezpochyby okresný súd zohľadnil v napadnutom rozhodnutí.

43. Ako nespôsobilú privodiť v prospech žalobcu priaznivejšie rozhodnutie vo veci, vyhodnotil odvolací súd tiež jeho námietku v tom zmysle, že nebol preukázaný v konaní požadovaný predmet činnosti občianskeho združenia, ktoré vstúpilo do konania v postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Z verejne prístupného registra Ministerstva vnútra SR, ktorý eviduje občianske združenia totiž vyplýva, že Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov je v tomto registri evidovaná ako združenie s uvedením predmetu jeho činnosti - spotrebiteľské.

44. V konečnom dôsledku za právne nevýznamné vzhľadom k uvedeným záverom, považoval poukazy žalobcu v odvolaní na rozhodnutia iných odvolacích súdov, týkajúce sa iných, avšak skutkovo a právne

obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je.

45. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je v odvolaní napadnutej časti - vo výroku III., ktorým rozhodol o náhrade trov konania pôvodného vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane žalovaného vecne správne, preto ho v tejto časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu, rozhodnutie súdu prvej inštancie v dotknutej časti korešponduje so spravodlivým usporiadaním vzťahov medzi stranami sporu posudzovaného súdneho konania, ktoré je základným prejavom materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti a zároveň aj kľúčovým imperatívom pre výklad a aplikáciu právnych noriem uskutočňovaných všeobecným súdom.

46. Zostávajúce časti rozhodnutia súdu prvej inštancie (výrok I., ktorým rozhodol vo veci samej a výrok II., ktorým rozhodol o nároku na náhradu trov konania žalovaného) neboli suspenzívnym účinkom dotknuté (§ 367 CSP), preto v týchto častiach nadobudli právoplatnosť.

47. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal, keďže mu v odvolacom konaní trovy nevznikli.

48. Občianskemu združeniu Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov (pôvodnému vedľajšiemu účastníkovi), vzhľadom na jeho plný úspech v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP nárok na ich náhradu v plnom 100 % rozsahu priznal.

49. O výške náhrady trov odvolacieho konania pôvodného vedľajšieho účastníka, rozhodne v súlade s ust. § 262 ods. 2 v nadväznosti na ust. § 251 CSP súd prvej inštancie.

50. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).